

публічно доступними [2]. Це нововведення дозволить сторонам належним чином ознайомлюватися з доказами заздалегідь і не затягувати процес.

В законопроекті ЦПК з'являється новела, яка пов'язана з врегулюванням спору за участю судді. Згідно ст.ст. 202 – 206 проекту кодексу врегулювання спору за участю судді проводиться за згодою сторін до початку розгляду справи по суті, у формі спільних та (або) закритих нарад. Сторони мають право брати участь у таких нарадах у режимі відео конференції в порядку, визначеному цим Кодексом. Спільні наради проводяться за участю всіх сторін, їх представників та судді. Закриті наради проводяться за ініціативою судді з кожною із сторін окремо.

Дане врегулювання проводиться протягом розумного строку, але не більше тридцяти днів з дня постановлення ухвали про його проведення.

Під час закритих нарад суддя має право звертати увагу сторони на судову практику в аналогічних спорах, пропонувати стороні та (або) її представнику можливі шляхи мирного врегулювання спору [2].

Такої норми в цивільному судочинстві України не було, і складно уявити призведе це чи ні до укладення мирової угоди сторонами, або до затягнення процесу.

В даному проекті, на наш погляд, занадто розтягнуто термін подачі апеляційної скарги. Згідно ст. 355 проекту ЦПК апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів (у діючому ЦПК – десяти днів), а на ухвалу суду - протягом п'ятнадцяти днів (у діючому ЦПК – п'яти днів), з дня його (її) проголошення.

Вважаємо, ця норма може привести до затягування судочинства, у той час як одне з основних завдань цивільного процесу - своєчасний розгляд вирішення цивільних справ.

Бажалося би, щоб лумки юристів-практиків були почуті до підписання нового ЦПК Президентом України. тоді основні завдання цивільно-процесуального законодавства будуть реалізовані, а не ускладнені.

Бібліографічні посилання:

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
2. Проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів від 23.03.2017 № 6232. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61415.

Юнін Олександр Сергійович,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД ЛОГОВОРУ ОХОРОНИ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Створення безпечних умов для життя та здоров'я людей, дотримання принципів свободи та безпеки особи є одним з найголовніших завдань будь-якої правової держави, орієнтованої на захист прав та свобод своїх громадян. На жаль, наразі це завдання стає для нашої держави складною проблемою,

свідченням чого є велика кількість злочинів проти людини та її життя і безпеки. Саме тому все частіше громадянам доводиться самостійно вживати відповідні заходи для забезпечення власної безпеки. Одним з таких заходів є укладення договорів охорони фізичних осіб з відповідними організаціями, на яких покладено виконання функцій із забезпечення безпеки громадян.

Цивільний кодекс України не містить визначення вказаного договору, визначаючи лише у ст. 978 загальні положення щодо договору охорони, за яким охоронець, зареєстрований у якості суб'єкта підприємницької діяльності, зобов'язується забезпечити недоторканність особи чи майна, які охороняються. Однак зважаючи на прийняту у сучасній цивілістиці класифікацію договорів, більшість вчених-цивілістів відносять договір охорони фізичної особи до договорів на надання послуг [5] що, на нашу думку, є цілком слушним. Вказане підтверджується тим, що об'єктом досліджуваного договору визнається охоронна послуга, яку можна визначити як діяльність, спрямовану на забезпечення безпеки фізичної особи шляхом захисту належних їй особистих немайнових благ. При цьому структуру такої охоронної послуги складають наступні елементи: профілактика посягань на безпеку фізичної особи-клієнта, запобігання таких посягань, припинення посягання та ліквідація його шкідливих наслідків. Тобто об'єкт договору охорони відповідає ознакам послуги як юридичної категорії.

Суб'єктами договору охорони фізичної особи є охоронець, зареєстрований у якості суб'єкта підприємницької діяльності (виконавець охоронної функції), та особа, яка охороняється (клієнт).

Клієнтом або замовником послуг охорони, який укладає договір охорони, може бути будь-яка фізична й юридична особа, не обмежена в право- та дієздатності. Але особою, що охороняється, може бути тільки особа фізична. Наприклад, юридична особа укладає договір для охорони певної фізичної особи (директора, головного бухгалтера тощо). При цьому клієнт з точки зору права перебуває у більш вразливому становищі у порівнянні з суб'єктом охоронної діяльності, оскільки, як правило, у нього відсутні достатні знання для визначення та обрання найбільш ефективних охоронних заходів. Саме цим підтверджується той достатньо високий ступень відповідальності, який покладено на професійного суб'єкта охоронної діяльності, який є стороною в договорі охорони фізичної особи.

Охоронцем можуть виступати лише суб'єкти підприємницької діяльності, до яких відносять спеціально утворені охоронні фірми, які мають відповідні дозволи на надання такого роду послуг, Поліція охорони, що є рівноправним конкурентом на ринку охоронних послуг. Зважаючи на ризиковість досліджуваного договору, пред'явлення до особи, що надаватиме охоронні послуги за договором, особливих вимог, які стосуються, у першу чергу, її професійних якостей, є доречним та необхідним. Так, за ст. 1 Закону України «Про охоронну діяльність» суб'єкт охоронної діяльності – суб'єкт господарювання будь-якої форми власності, створений та зареєстрований на території України, що здійснює охоронну діяльність на підставі отриманої у встановленому порядку ліцензії [3].

Керівником такого суб'єкта охоронної діяльності або його заступником, до посадових обов'язків якого належать організація та проведення заходів охорони, контроль за виконанням персоналом охорони покладених на нього обов'язків, може бути особа, яка має відповідний рівень освіти та стаж роботи. Так, за п. 14 Ліцензійних умов провадження охоронної діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2015 р. № 960 така особа повинна мати вищу освіту і стаж роботи не менше трьох років на посадах офіцерського складу в оперативних і слідчих підрозділах

органів внутрішніх справ, СБУ або стаж не менше трьох років на командних посадах стройових частин та навчальних закладів Збройних Сил, на посадах середнього та старшого начальницького складу правоохоронних органів, військових формувань, утворених відповідно до законів, та відомчої воєнізованої охорони; або мати вищу освіту і стаж роботи на керівних посадах (директора, заступника директора, керівника філії, іншого відокремленого підрозділу) суб'єкта охоронної діяльності не менше трьох років або стаж не менше трьох років на посадах, відповідальних за напрям охорони; або мати вищу юридичну освіту і стаж роботи за спеціальністю у суб'єкта охоронної діяльності не менше трьох років. Безпосередньо ж виконувати дії з охорони фізичної особи можуть дієздатні громадяни України, які досягли 18-річного віку, не мають непогашеної чи не знятої в установленому законом порядку судимості за скоєння умисних злочинів та за своїми фізичним даними і станом здоров'я здатні виконувати покладені на працівників охорони обов'язки, про що мають відповідні документи, пройшли навчання або професійну підготовку та обов'язковий психіатричний та наркологічний огляд; уклали трудовий договір із суб'єктом охоронної діяльності (входять до штату суб'єкта охоронної діяльності) [2].

Однак, на наш погляд, чинні наразі ліцензійні умови не у всьому відповідають нагальним потребам сьогодення. Через професійну невідповідність охоронців якості охоронних послуг, у більшості випадків, залишається низькою. Тому було б цілком доречно внести зміни в існуючий порядок ліцензування охоронної діяльності, встановивши вимогу щодо обов'язкового отримання персональної ліцензії кожним охоронцем. При цьому трудовий договір між охоронним підприємством і охоронником може бути укладений тільки у разі наявності у останнього ліцензії. Також необхідно на законодавчому рівні розробити та встановити мінімальні вимоги щодо професійної підготовки рядового персоналу охоронних підприємств, чого наразі, на жаль, в чинних нормативних актах немає.

Бібліографічні посилання:

1. Курило В. Надання охоронних послуг як об'єкт підприємництва / В. Курило // *Право України*. – 2003. – № 2. – С. 113-117.
2. Про затвердження Ліцензійних умов провадження охоронної діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2015 р. № 960. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/960-2015-%D0%BF>
3. Про охоронну діяльність : закон України від 22 березня 2012 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4616-17>
4. Резнікова В. В. Сутність категорії «послуга» : аналіз існуючих концепцій / Вікторія Вікторівна Резнікова // *Вісник господарського судочинства*. – 2009. – № 1. – С. 58-68.
5. Шишка Р.Б. Характеристика договорів / Р.Б. Шишка // *Юридичний вісник*. – 2013. – № 4 (29). – С. 121-127. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2013/statji_n4_29_2013/Shishka_121.pdf